

KOMISIJA ZA RAVNANJE Z GENSKO SPREMENJENIMI ORGANIZMI

Langusova ulica 4, 1000 Ljubljana

Datum: 22. 7. 2026

Zadeva: Pobuda Vladi Republike Slovenije za sprožitev pravnih postopkov (ničnostne tožbe) na Sodišču EU glede deregulacije novih genomskih tehnik (NGT) in zaščito nacionalnih interesov

Na podlagi opravljene razprave na Seji komisije za ravnanje z GSO (Komisija), dne 13.7.2026 in ob upoštevanju konsistentnega stališča Republike Slovenije, ki je v celotnem postopku oblikovanja zakonodaje o NGT glasovala proti deregulaciji na področju gensko spremenjenih rastlin, Komisija sprejema naslednji:

S K L E P

Komisija daje uradno pobudo Vladi Republike Slovenije, da v interesu varovanja zdravja državljanov, biotske raznovrstnosti, transparentnosti trga in prehranske suverenosti nemudoma sproži vse potrebne pravne postopke in medministrska usklajevanja za **pripravo in vložitev ničnostne tožbe na Sodišču Evropske unije** z namenom presoje zakonitosti sprejete uredbe. Vlada RS naj pri tem aktivno **pristopi k sodelovanju in se priključi Vladi Republike Slovaške** ter drugim državam članicam, ki izražajo nestrinjanje z uveljavljenim pravnim okvirom.

Obrazložitev:

Komisija poziva Vlado RS, da kot podpisnica mednarodnih pogodb in varuhinja svoje naravne ter kulturne dediščine postavi strateške interese prehranske varnosti in biotske pestrosti pred komercialne interese. Slovenija mora z ustreznimi pravnimi mehanizmi preprečiti uveljavitev določb, ki prinašajo sistemsko tveganje na naslednjih področjih:

- **Ohranitev pravic potrošnikov:** zagotavljanje pravice do obveščenosti, transparentnega označevanja živil in svobodne izbire potrošnikov glede hrane, ki jo uživajo.
- **Zaščita kmetijskega sektorja:** preprečevanje negativnih vplivov deregulacije na uspešno razvijajoče se ekološko kmetijstvo, preprečevanje monopolizacije semen s patentnimi pravicami ter ohranitev tradicionalnega slovenskega kmetijstva. Prenos kontrole nad osnovnim členom prehranske verige – semenom – v roke nekaterih svetovnih akterjev neposredno ogroža prehransko varnost in suverenost države.
- **Kršitev načela previdnosti:** izvzetje NGT1 iz obveznega postopka ocenjevanja tveganja pomeni direktno kršitev načela previdnosti.
- **Varovanje okolja in biotske raznovrstnosti:** preprečevanje nenadzorovane genske kontaminacije naravnih genskih virov in avtohtonih sort, preprečevanje izgube biotske raznovrstnosti na ozemlju RS ter zaščita celotnega ekološkega ravnovesja.
- **Ignoriranje volje državljanov in civilne družbe:** širok odpor civilne družbe in državljanov skozi uspešne peticije v RS s preko 211.000 podpisi ([Zaščitimo skupno prehransko varnost in zaustavimo deregulacijo NGT - Plan B za Slovenijo](#)) ter množične komentarje jasno kaže na družbeno zahtevo po ohranitvi stroge regulacije in transparentnosti.

Ta sklep se nemudoma posreduje Predsedniku Vlade Republike Slovenije, Ministrstvu za okolje in prostor, Ministrstvu za kmetijstvo, pristojnim odborom v Državnem zboru in Predsednici Republike Slovenije ter javnosti.

Predsednica Komisije za ravnanje z GSO:
dr. Martina Bavec